

A MAGYAR NÉVSZÓK RAGJAI ÉS JELEI

DIE SUFFIXE DER UNGARISCHEN NOMINA

Az alábbiakban csillaggal jelöljük, ha az adott megfeleltetést elsődleges jelentésnek tekintjük, és ezért az egyes szócikkekben nem adjuk meg őket vonzatként.

Megnevezés	Névszóragok és -jelek	Példák
*Tárgyrag	-t, -at, -ot, -et, -öt (<i>Akk</i>)	<i>célt</i>
A többes szám jele	-k, -ak, -ok, -ek, -ök (<i>t sz</i>)	<i>célok</i>
Birtokos személyjel		
Egy birtok		
Egyes szám		
1.	-m, -am, -om, -em, -öm (<i>mein</i>)	<i>célom</i>
2.	-d, -ad, -od, -ed, -öd (<i>dein</i>)	<i>célod</i>
3.	-a, -e, -ja, -je (<i>sein/ihr</i>)	<i>célja</i>
Többes szám		
1.	-nk, -unk, -ünk (<i>unser</i>)	<i>célunk</i>
2.	-tok, -tek, -tök, -atok, -otok, -etek, -ötök (<i>euer</i>)	<i>célotok</i>
3.	-uk, -ük, -juk, -jük (<i>ihr</i>)	<i>céljuk</i>
Több birtok		
Egyes szám		
1.	-im, -aim, -eim, -jaim, -jeim (<i>meine</i>)	<i>céljaim</i>
2.	-id, -aid, -eid, -jaid, -jeid (<i>deine</i>)	<i>céljaid</i>
3.	-i, -ai, -ei, -jai, -jei (<i>seine/ihre</i>)	<i>céljai</i>
Többes szám		
1.	-ink, -aink, -eink, -jaink, -jeink (<i>unsere</i>)	<i>céljaink</i>
2.	-itek, -itok, -aitek, -eitek, -jaitok, -jeitek (<i>eure</i>)	<i>céljaitok</i>
3.	-ik, -aik, -eik, -jaik, -jeik (<i>ihre</i>)	<i>céljaik</i>

Határozóragok

Ragok	Leggyakoribb német megfelelőik	Példák
<i>Egyalakúak: Minden tőhöz ugyanaz a hangalak kapcsolódik.</i>		
*-ért	für <i>Akk</i>	<i>célért</i>
-ig	bis <i>Akk</i> , bis + előlj	<i>célíg</i>
-ként	als	<i>célként</i>
*-kor	um <i>Akk</i>	<i>hatkor</i>
<i>Többalakúak</i>		
*-ba, -be	in <i>Akk</i>	<i>célba</i>
*-ban, -ben	in <i>Dat</i>	<i>célban</i>
*-ból, -ből	aus <i>Dat</i>	<i>célből</i>
*-nak, -nek	<i>Dat</i>	<i>célnak</i>
*-nak, -nek a ...	<i>Gen</i>	<i>célnak a ...</i>
*-nál, -nél	bei <i>Dat</i>	<i>célnál</i>
*-ra, -re	auf <i>Akk</i>	<i>célra</i>
-ról, -ről	von <i>Dat</i> ; über <i>Akk</i>	<i>célről</i>
*-tól, -től	von <i>Dat</i>	<i>céltől</i>
-ul, -ül	als; auf <i>Akk</i>	<i>célul, svédül</i>
-vá, -vé (a v teljes hasonulásával)	in <i>Akk</i> , zu <i>Dat</i>	<i>céllá</i>
*-val, -vel (a v teljes hasonulásával)	mit <i>Dat</i>	<i>céllal</i>
-n, -an, -en ¹ (csak <i>mn/szn</i>)	-; zu	<i>zölden, hatan</i>
-hoz, -hez, -höz	zu <i>Dat</i>	<i>célhoz</i>
-szor, -szer, -ször (csak <i>szn</i>)	mal	<i>hatszor</i>
*-n, -on, -en ² , -ön	auf <i>Dat</i>	<i>célon</i>
-nként, -anként, -onként, -enként, -önként	je, pro	<i>évenként</i>

A táblázatban megadott német jelentések csupán a határozói használat leggyakoribb fordításainak felelnek meg, a vonzatként megjelenő ragok német ekvivalensei ezektől gyakran eltérnek, ami azonban a vonzattal rendelkező szavak szócikkeiben mindig meg van adva (pl. **gondol ...** (*vkire/vmire*) ... denken ... (*an Akk*)...).

A fokozható melléknevekhez kapcsolható a középfok jele is: -bb, -abb, -obb, -ebb (~*er/®er*). A felsőfokban ehhez a *leg-* előképző társul (németül: ~(*e*)st.../®(*e*)st...).

Határozói és vonzatképzőket a magyarban nemcsak ragok, hanem névutók is elláthatnak; a névutók legtöbbször címszóként szerepel szótárunkban. Az alábbiakban azért felsoroljuk a gyakoribb névutók határozói jelentéseit.

Magyar névutók

*alá	unter Akk
*alatt	unter Dat
alól	unter Dat hervor
által	durch Akk
át	durch Akk
*elé	vor Akk
*ellen	gegen Akk
elől	vor Dat weg/her
*előtt	vor Dat
felé	nach Dat
*fölé	über Akk
*fölött	über Dat
felől	von Dat
főlül	über Dat weg/her
*helyett	(an)statt Gen
iránt	zu Dat
képest	im Vergleich zu Dat
keresztül	durch Akk
*kívül	außer Dat
*köré	um Akk
*körül	um Akk

Német megfelelők**Magyar névutók**

közé	zwischen Akk
között	zwischen Dat
közül	von Dat
*mellé	neben Akk
*mellett	neben Dat
mellől	neben Dat weg/her
*miatt	wegen Gen
*mögé	hinter Akk
*mögött	hinter Dat
mögül	hinter Dat hervor
múlva	in Dat
*nélkül	ohne Akk
*óta	seit Dat
*részére	für Akk
révén	durch Akk, dank Dat/Gen
*számára	für Akk
*szemben	gegenüber Dat
*szerint	nach Dat
*után	nach Dat
vége	wegen Gen

Német megfelelők